

Výňatok

Správa o výsledkoch kontroly

Útvar hlavného kontrolóra vykonal kontrolnú činnosť v priebehu obdobia od 06.12.2022 do 21.02.2023 v zmysle zákona č. 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov. Pri výkone kontrolnej činnosti ÚHK postupoval v súlade so zákonom č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení.

V sledovanom období boli ukončené 2 kontroly.

Kontroly ukončené bez kontrolných zistení:

2. Mestský úrad, Hlavné námestie 10, Nové Zámky

Predmet a cieľ kontroly: preskúmanie všetkých náležitostí súvisiacich s rekultiváciou mestskej skládky na ul. Vinohrady, či navozením odpadu na skládku zo stavby technicko-hygienickej stanici železničnej spoločnosti neutrpeľo mesto finančnú ujmu a či mesto postupovalo v súlade so zákonom o majetku obci a zákonom o verejnom obstarávaní. (Uznesenie MsZ č. 622/280922).

Miesto vykonania kontroly: Mestský úrad, Hlavné námestie 10, Nové Zámky

Čas vykonania kontroly: od 21.11.2022 do 17.02.2023

Informácia o predmete kontroly:

Na základe uznesenia MsZ č. 622/280922 bola vykonaná kontrola všetkých náležitostí súvisiacich s rekultiváciou mestskej skládky na ul. Vinohrady, či navozením odpadu na skládku zo stavby technicko-hygienickej stanici železničnej spoločnosti neutrpeľo mesto finančnú ujmu a či mesto postupovalo v súlade so zákonom o majetku obci a zákonom o verejnom obstarávaní. Kontrola sa na základe poverenia HK č. 14/2022 začala dňa 21.11.2022 o 10:00 hod.

Kontrola bola rozdelená do troch častí:

1. Náležitosti súvisiace s rekultiváciou mestskej skládky na ul. Vinohrady.
2. Preskúmanie, či navozením odpadu na skládku zo stavby technicko-hygienickej stanici železničnej spoločnosti neutrpeľo mesto finančnú ujmu.

3. Preskúmanie, či v súvislosti s navožením odpadu na skládku mesto postupovalo v súlade so zákonom o majetku obci a zákonom o verejnom obstarávaní.

Skládka odpadov sa nachádza v severnej časti intravilánu mesta Nové Zámky, priemyselnej časti mesta. Je umiestnená do vytŕaženého priestoru bývalého hliniska o hĺbke cca 8 m. Skládka je zo severnej strany ohraničená miestnou komunikáciou, za ktorou sa nachádza trafostanica, záhradkárska osada a poľnohospodársky využívané územie. Zo západnej strany vedie železničná trať. Skládka odpadov je vedená ako zaradenie stavby 2420 – ostatné inžinierske stavby, odpadové hospodárstvo na pozemkoch parc. č. 5109/7 ostatné plochy o výmere 5134 m², vedenej na LV č. 1 pre kat. úz. Nové Zámky v reg. „C“ KN, parc. č. 4283/2 orná pôda o výmere 1971 m², parc. č. 4283/3 orná pôda o výmere 1971 m², parc. č. 4284 orná pôda o výmere 3402 m², vedených na LV č. 12161 v kat. úz. Nové Zámky v reg. „E“ KN vo výlučnom vlastníctve mesta Nové Zámky, IČO: 00309150, sídlo: Hlavné námestie č. 10, 940 02 Nové Zámky, pozemkoch parc. č. 5108/1 ostatné plochy o výmere 19626 m², parc. č. 5108/55 ostatné plochy o výmere 2682 m², parc. č. 5108/56 ostatné plochy o výmere 3766 m², parc. č. 5108/63 ostatné plochy o výmere 2461 m², vedených na LV č. 14869 pre kat. úz. Nové Zámky v reg. „C“ KN vo výlučnom vlastníctve spoločnosti Limestone real s.r.o., so sídlom: Považská 5186/40, 940 02 Nové Zámky, IČO: 53039785, pozemku parc. č. 5108/50 ostatné plochy o výmere 4389 m², vedenom na LV č. 13478 pre kat. úz. Nové Zámky v reg. „C“ KN vo výlučnom vlastníctve spoločnosti T.P.D. RENT, s.r.o., sídlo: Považská 2, 940 67 Nové Zámky, IČO: 46415734, pozemku parc. č. 4274/5 orná pôda o výmere 4481 m², vedenom na LV č. 11775 pre kat. úz. Nové Zámky v reg. „E“ KN vo výlučnom vlastníctve FREIMANNOVÁ Judita Alžbeta (r.Tencer) v správe Slovenský pozemkový fond, Búdkova cesta 36, 817 47 Bratislava 11, pozemkoch parc. č. 4276/1 orná pôda o výmere 27 m², parc. č. 4280/1 orná pôda o výmere 564 m², parc. č. 4285 orná pôda o výmere 153 m², vedených na LV č. 11776 pre kat. úz. Nové Zámky v reg. „E“ KN, vo výlučnom vlastníctve Slovenská republika v správe Slovenského pozemkového fondu, Búdkova 36, 817 15 Bratislava, IČO: 17335345, pozemku parc. č. 6525/1 ostatné plochy o výmere 20633 m², vedenom na LV č. 11087 pre kat. úz. Nové Zámky v reg. „E“ KN, vo výlučnom vlastníctve Slovenská republika v správe Železnice Slovenskej republiky, Klemensova 8, Bratislava, PSČ 813 61, SR, IČO: 31364501, pozemku parc. č. 4275/1 orná pôda o výmere 6690 m², vedená na LV č. 8005 pre kat. úz. Nové Zámky v reg. „E“ KN, vo výlučnom vlastníctve BLÁHOVÁ JITKA, ŠKOLNÍ HEŘMANOVA 166, Hutka, ČR, pozemku parc. č. 4282 orná pôda o výmere 4361 m², vedenom na LV č. 7006 pre kat. úz. Nové Zámky v reg. „E“ KN, v podielovom

spoluvlastníctve Slovenská republika v správe Slovenského pozemkového fondu, Búdkova 36, 817 15 Bratislava, IČO: 17335345, a PROCHÁSZKA František, Holubyho ul. č. 58, 940 01 Nové Zámky, v zmysle údajov z elektronických portálov ZBGIS (Geoportál - **Geodetický a kartografický ústav Bratislava**) a KAPOR (**Katasterportál – Portál elektronických služieb katastra nehnuteľností**).



Zdroj: Úrad geodézie, kartografie a katastra SR 2022

Predmetná skládka bola uvedená do prevádzky v roku 1962. V roku 1995 mesto Nové Zámky zabezpečovalo rekultiváciu skládky komunálneho odpadu na základe Územného rozhodnutia o využití územia a povolenia terénnych úprav vydaného Obvodným úradom Životného prostredia Nové Zámky, oddelenie územného rozvoja a štátnej stavebnej správy pod č.

1001/95 zo dňa 14.08.1995, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 27.9.1995, na základe dokumentácie vypracovanej spoločnosťou Kovoprojekt – Ekologické stavby s.r.o., Bratislava na stavbu „Rekultivácia skládky KO“ v rozsahu stavebných objektov „SO 01 Uzavretie a technická rekultivácia skládky 1. etapa - úprava skládkového telesa, 2. etapa - uzatvorenie severozápadnej časti skládky spolu so stredovou časťou, 3. etapa – uzatvorenie zbytku skládky, SO 02 Vsakovacie rigoly, SO 03 Oplotenie, SO 04 Odplyňovanie skládky.“ Hlavným cieľom technického riešenia bolo skládku uzavrieť tak, aby nedochádzalo k infiltrácii zrážok cez teleso skládky a zároveň aby bol zamedzený prítok zrážkových vôd z povrchu okolitého terénu do telesa skládky. Rekultiváciu realizovala spoločnosť VODOMONT - VODOHOSPODÁRSKE STAVBY a.s., Šaľa a stavba prebiehala etapovite. Stavba je evidovaná ako nedokončená investícia, neboli zrealizované vsakovacie rigoly, ktoré mali byť vybudované po vonkajšom obvode uzatvorenej skládky. Rigoly majú slúžiť na sústredenie a rozptýlenie prívalových zrážkových vôd zo svahov skládky.

Pri uzatváraní skládok odpadov, ktorých prevádzkovanie bolo ukončené najneskôr 15. júla 2009 podľa vyhlášky MŽP č. 372/2015 Z. z. o skládkovaní odpadov a dočasnom uskladnení kovovej ortuti, platili nasledovné postupy:

- a) povrch skládky odpadov musí byť uzavretý spôsobom, ktorý zabezpečí minimálne rovnakú tesniacu účinnosť ako tesnenie dna skládky odpadov,
- b) tesnenie povrchu skládky odpadov musí vylúčiť prenikanie povrchovej vody do telesa skládky odpadov a musí byť odolné proti vplyvu sadania skládky odpadov,
- c) zo skládky odpadov musí byť zabezpečené odvádzanie priesakovej kvapaliny a skládkových plynov,
- d) skládka odpadov sa musí rekultivovať tak, aby pri začlenení do okolitej krajiny nepôsobila rušivo,
- e) pri rekultivácii sa nesmú vysádzať dreviny, ktoré by svojim koreňovým systémom mohli poškodiť funkčnosť povrchového tesnenia skládky odpadov,
- f) na monitorovanie skládky odpadov sa vzťahuje príloha č. 4 (monitorovací systém skládky odpadov).

Na základe aktuálnych údajov z portálu environmentálnych záťaží (informačný portál rezortu MŽP SR) je kompletne uzatvorená skládka vedená ako environmentálna záťaž so strednou prioritou pod názvom „mestská skládka TKO“ na odpad, ktorý v zmysle platnej vyhlášky MŽP SR č. 382/2018 o skládkovaní odpadov a uskladnení odpadovej ortuti nie je nebezpečný, pričom skládka je registrovaná ako sanovaná / rekultivovaná lokalita a jej

držiteľom je mesto Nové Zámky. Od r. 2005 resp. od r. 2019 v súlade s ust. § 8 ods. 4 vyhlášky MŽP SR č. 382/2018 o skládkovaní odpadov a uskladnení odpadovej ortuti, je predmetná uzatvorená skládka pravidelne monitorovaná obchodnou spoločnosťou GEODYN s.r.o., Bratislava, s predmetom činnosti o.i. ekologická činnosť so zameraním na zisťovanie fyzikálnych a chemických parametrov životného prostredia v rozsahu voľnej živnosti, v rámci ktorého monitorovania je jeden krát ročne vypracovaná technická správa s nasledujúcimi odporúčaniami: jeden krát ročne - odber a analýza vzoriek podzemných vôd, kontrola stavu vrtov a priebežne - zabezpečenie ich ochrany pred znečisťovaním, prípadne deštruovaním. Na kontrolu vplyvu skládky na kvalitu podzemných vôd bolo vybudovaných 5 monitorovacích vrtov NZM-1, NZM-2, VN27-1, HP-24 a HP-26. Monitorovaný vrt NZM-1 je využívaný ako referenčný vrt. (viď situačný náčrt)



Odobraté vzorky sú následne v správe vyhodnocované a porovnávané na časovej osi. Z hľadiska hodnôt sledovaných ukazovateľov je väčšina parametrov pod úrovňou indikačného kritéria, resp. sa nachádza v intervale „indikačné kritérium – intervenčné kritérium“. Zvýšený obsah dusičnanov v referenčnom vrte indikuje vplyv poľnohospodárskej aktivity na kvalitu podzemných vôd. Z výsledkov analýz a kontaminácie vyplýva, že skládka predstavuje zdroj znečistenia podzemných vôd v smere ich prúdenia. Uvedené znečistenie sa prejavuje vo zvodnenom horizonte hydraulicky prepojených kvartérnych a neogénnych sedimentov. Zvodnený horizont je od vrchných zvodní oddelený súvislou vrstvou neogénnych

ílov, ktorá je dostatočne mocná a vytvára bariéru voči šíreniu kontaminácie z priestoru skládky do hlbších horizontov. Posledná technická správa bola vypracovaná dňa 08.11.2022. V rámci charakteristiky územia a geologických pomerov je v nej uvedený o.i. aj údaj o vyvýšení skládky nad okolitý terén o cca 15 m s plochou cca 6,5 ha, k uvedenému zisteniu nebolo v správe vyvodené žiadne odporúčanie, pričom tento údaj sa od začiatku vykonávania predmetného monitoringu nemenil. V zmysle uvedeného teda nie je dôvodné domnievať sa, že došlo k poškodeniu uzatvorenej skládky a to minimálne od začiatku jej odborného monitorovania.

Nakoľko stavba nebola ukončená (v rámci SO 01 sa 1., 2. a 3. etapa uskutočnila, rovnako ako SO 03 a SO 04, chýba SO 02), nedošlo ku kolaudácii a mesto Nové Zámky s cieľom ukončenia procesu a vydania kolaudačného rozhodnutia začalo riešiť otázku rekultivácie skládky komunálneho odpadu podľa aktuálnej legislatívy a to na základe nového stavebného projektu. Za uvedeným účelom predložilo Mestskému zastupiteľstvu Nové Zámky návrh komplexného riešenia, ktoré ním bolo aj prijaté (bližšie vid' uznesenie č. 597/300622 z XXVIII. zasadnutia MsZ). Zmluvné strany sa dohodli na konečnom znení Dohody o vzájomnej spolupráci č. OPO/0849/2022 a Záložnej zmluvy č. OPO/1022/2022 a boli vyhotovené nájomné zmluvy s vlastníkmi pozemkov pod skládkou. Zmluvy nie sú podpísané zmluvnými stranami z dôvodu, že mestské zastupiteľstvo Uznesením č. 622/280922 nariadilo vykonať kontrolu.

Uzatvorenie skládky, ku ktorému v tomto prípade aj došlo a jej následná rekultivácia, ktorá je v priebehu riešenia, zodpovedá aktuálnemu trendu v oblasti ochrany životného prostredia, deklarovaného EÚ a legislatívne upraveného v smernici EÚ o skládkach odpadov z roku 1999.

V zmysle ust. § 8 ods. 4 vyhlášky MŽP SR č. 382/2018 o skládkovaní odpadov a uskladnení odpadovej ortuti sa vydaním potvrdenia o uzatvorení skládky odpadov podľa § 97 ods. 13 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov považuje skládka odpadov za definitívne uzatvorenú a skládka nie je v prevádzke, čo vylučuje nakladanie a iné zaobchádzanie s odpadom, spočívajúce v odplatnom nakladaní, triedení, výkupe, uskladňovaní odpadu...atď.. Naopak, na základe takéhoto odplatného konania prevádzkovateľa (mesta) by došlo k jeho bezdôvodnému obohateniu a majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu by musel v súlade s ust. § 451 Občianskeho zákonníka vydať (vrátiť). Predmetné potvrdenie o uzatvorení skládky odpadov sa nenachádza v archívnej evidencii MsÚ Nové Zámky, ani v Štátnom archíve v Nitre, pracovisko Nové

Zámky, ani v internej evidencii Okresného úradu Nové Zámky a ani po konzultáciách so zamestnancami nebolo predložené kontrole.

Nakoľko výkon práv a povinností musí byť zákonný, mesto pri hospodárení s majetkom obce (mesta) používa výlučne právne prostriedky. V opačnom prípade by mohlo ísť o zneužívanie subjektívneho práva, ktoré nie je v zmysle platnej legislatívy dovolené, lebo spôsobuje nepriaznivé dôsledky. Mesto Nové Zámky v súlade so zákonom č. 138/1991 Zb. o majetku obcí preto využilo právne prostriedky na ochranu majetku mesta a to výzvou č. 1784/ES/1407/2022/184/SJ zo dňa 17.02.2022 na okamžité zdržanie sa vyvážania a odstránenie už navozenej zeminy.

Spoločnosť Limestonereal s.r.o. reagovala na výzvu listom č. ES/2787/2022 zo dňa 7. apríla 2022, kde uvádza, že kúpila pozemok od spoločnosti Alpha Finance ako parcelu „C“ ostatné plochy, bez akéhokoľvek záznamu o nejakej stavbe alebo skládke patriacej mestu Nové Zámky. V liste sa ďalej uvádza, že po vysvetlení /ukladanie zeminy/ na Mestskom úrade Nové Zámky konateľ spoločnosti kontaktoval vedúceho odboru životného prostredia Okresného úradu v Nových Zámkoch Ing. Kosztolányiho, ktorý skonštatoval, že nedochádza k porušeniu z hľadiska životného prostredia a po miestnej obhliadke odporučil konateľovi spoločnosti Limestonereal, s.r.o., aby kontaktoval firmu, ktorá sa zaoberá, resp. má znalosti o skládkach, nakoľko na uvedenej skládke je potrebné vykonať úpravy, ktoré zabránia erodovaniu zeminy prerastaním náletových drevín a navezená zemina môže slúžiť ako uzatváracia vrstva. Na základe týchto informácií spoločnosť Limestonereal, s.r.o. oslovila firmu Deponia System, s.r.o., ktorá navrhla úpravu zrekultivovanej skládky odpadov. Zároveň spoločnosť Limestonereal, s.r.o. predložila mestu Nové Zámky návrh na uzatvorenie dohody o vzájomnej spolupráci. Po spracovaní bol tento materiál predložený na rokovanie do komisie územného rozvoja, dopravy a životného prostredia, ktorá sa konala dňa 6.6.2022. Komisia územného rozvoja, dopravy a životného prostredia si vypočula stanovisko prítomného konateľa spoločnosti Limestonereal s.r.o., Juraja Martinku, žiadosť o schválenie dohody o vzájomnej spolupráci prerokovala a odporučila Mestskému zastupiteľstvu túto žiadosť schváliť. Mestská rada uznesením č. 434/140622 odporučila Mestskému zastupiteľstvu schváliť dohodu o vzájomnej spolupráci so spoločnosťou Limestonereal, s.r.o. dňa 14.6.2022.

V zmysle ust. § 1 ods. 1 zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov je predmetom úpravy tohto zákona zadávanie zákaziek na

dodanie tovaru, zákaziek na uskutočnenie stavebných prác, zákaziek na poskytnutie služieb, súťaž návrhov, zadávanie koncesíí na stavebné práce, zadávanie koncesíí na služby a správu vo verejnom obstarávaní. V § 2 ods. 1 je ustanovené, že verejné obstarávanie sú pravidlá a postupy podľa tohto zákona, ktorými sa zadávajú zákazky, koncesie a súťaže návrhov. Mesto Nové Zámky v predmetnej veci nezádávalo žiadnu relevantnú zákazku okrem monitorovania skládky, ktorá bola zadávaná ako zákazka s nízkou hodnotou podľa § 117 uvedeného zákona.

Z hľadiska posúdenia jednotlivých úkonov súvisiacich s predmetom tejto kontroly možno konštatovať, že mesto Nové Zámky postupovalo v zmysle platnej legislatívy.